

ไข้เลือดออกในเด็ก ภัยเงียบจากยุงร้าย

ศูนย์ : ศูนย์สุขภาพเด็ก

บทความโดยแพทย์ : พญ. ธิดารัตน์ แก้วเงิน

ไข้เลือดออกเป็นโรคที่มีการระบาดเกือบทั้งปี ด้วยสภาพอากาศค่อนข้างร้อนขึ้นอย่างประเทศไทยยิ่งเอื้อต่อการเจริญเติบโตของระยะตัววัยโรคไข้เลือดออกเป็นพิเศษ เนื่องจากฝนที่ตกอย่างต่อเนื่อง ทำให้น้ำขังตามภาชนะต่างๆ เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงตัวเต็มวัยที่แข็งแรงไปจนถึงเสียชีวิตได้ หากไม่ได้รับการรักษาอย่างทันท่วงที

รู้จักโรคไข้เลือดออก

ไข้เลือดออก เกิดจากการติดเชื้อไวรัสเดงกี (Dengue) มี 4 สายพันธุ์ คือ DENV-1, DENV-2, DENV-3 และ DENV-4 แต่ละสายพันธุ์สามารถทำให้เกิดโรคไข้เลือดออกได้ หากเป็นไข้เลือดออกจากเชื้อสายพันธุ์ไหนแล้ว จะไม่เป็นสายพันธุ์นั้นอีก แต่สามารถกลับมาเป็นโรคไข้เลือดออกในสายพันธุ์อื่นได้

การติดต่อนั้นจะมียุงลายเป็นพาหะนำโรค โดยยุงลายจะออกหากินกัดคนในเวลากลางวัน เมื่อยุงลายตัวเมียดูดเลือดจากผู้ติดเชื้อไวรัสเดงกีในยุงจะเพิ่มจำนวน และกระจายเชื้อเข้าไปสู่ต่อมน้ำลายของยุง เตรียมพร้อมที่จะปล่อยเชื้อให้กับคนที่ถูกกัดต่อไป

9 สัญญาณลูกน้อยเสี่ยงไข้เลือดออก

หากมีอาการดังกล่าวนั้นแล้วไข้เริ่มจะลดลงแล้วควรต้องไปพบแพทย์ทันที

1. ไข้สูงหรือไข้ลดลงแต่อาการแย่ลง ยังเบื่ออาหาร ไม่ค่อยเล่น และอ่อนเพลีย
2. คลื่นไส้ อาเจียน ตลอดเวลา
3. ปวดท้องมาก
4. มีเลือดออกมาก เช่น เลือดกำเดาไหล อาเจียน หรือถ่ายอุจจาระเป็นสีดำ
5. พฤติกรรมของเด็กเปลี่ยนไปจากปกติ
6. กระหายน้ำตลอดเวลา
7. ร้องกวนมากในเด็กเล็ก
8. ตัวเย็น สีผิวคล้ำลง หรือตัวลาย

9. ปัสสาวะน้อยลง หรือไม่ถ่ายปัสสาวะนานเกิน 4-6 ชั่วโมง

อาการของไข้เลือดออกมีกี่ระยะ

สำหรับอาการของคนเป็นไข้เลือดออก มักจะแสดงออกหลังจากได้รับเชื้อแล้วประมาณ 5-8 วัน โดยทั่วไปถ้าเป็นการติดเชื้อครั้งแรก แต่ถาเป็นการติดเชื้อครั้งที่สอง อาจมีอาการรุนแรงเกิดเป็นภาวะไข้เลือดออกได้ โดยอาการของโรคแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดัง

1. **ระยะไข้สูง** เมื่อเริ่มเป็นจะมีไข้สูงถึง 38-40 องศาเซลเซียส แม้กินยาลดไข้ หรือเช็ดตัวแล้วไขก็ยังไม่ลด อยู่ 2-7 วัน ตาแดง เบื่ออาหารและมีอาการซึม บางคนอาจมีผื่นขึ้น หรือพบว่ามีจุดเลือดออกขึ้นตามลำตัว แขน ขา
2. **ระยะวิกฤติ** จะเกิดประมาณวันที่ 3-6 หลังจากระยะไข้สูงระยะหนึ่งแล้ว ไข้จะลดลงอย่างรวดเร็ว แต่อาการทั่วไปจะดูเพี้ยน คลื่นไส้ อาเจียน อาจมีอาเจียนเป็นเลือด ถ่ายดำ ในกรณีที่รุนแรงมาก มือเท้าเย็น ปัสสาวะออกน้อย ผู้ป่วยอาจเกิดอาการช็อค
3. **ระยะฟื้นตัว** เป็นระยะหลังไข้ลงโดยไม่มีอาการช็อค โดยเกล็ดเลือดจะเริ่มกลับสู่ภาวะปกติ ซีพजरและความดันโลหิตเริ่ม ปัสสาวะออกมากขึ้น มีผื่นแดงคันตามตัว

การตรวจวินิจฉัยโรคไข้เลือดออก

นอกจากซักประวัติอาการ และอาการแสดงแล้ว จะมีการตรวจทางห้องปฏิบัติการมาช่วยในการวินิจฉัยโรคด้วย เช่น ตรวจเลือดเพื่อหาความผิดปกติเม็ดเลือดขาว ความเข้มข้นเลือดและจำนวนเกล็ดเลือด นอกจากนี้ยังมีการตรวจหาไวรัสเดงกีด้วยวิธี PCR ในช่วงวันแรกๆ ของไข้ การตรวจดูภูมิคุ้มกัน (แอนติบอดี) ต่อเชื้อไวรัสเดงกี มักจะขึ้นหลังมีไข้ 4-5 วัน ปัจจุบันมี Rapid test

โรคไข้เลือดออกดูแลรักษาอย่างไร?

ปัจจุบันยังไม่มียาต้านเชื้อไวรัสสำหรับโรคไข้เลือดออก การรักษาจึงเป็นไปตามอาการ มีไข้ให้เช็ดตัวและรับประทานยาพาราเซตามอลเพื่อบรรเทาอาการหลังจากไข้ลดลง ถ้าผู้ป่วยรับประทานอาหารได้น้อย อาจให้ดื่มนม น้ำผลไม้ หรือน้ำเกลือแร่รวมด้วย

ป้องกันไข้เลือดออกในเด็กได้อย่างไร?

สามารถป้องกันได้ โดยการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายใกล้แหล่งที่อยู่อาศัยอย่างสม่ำเสมอ เช่น แหล่งน้ำขังในบ้าน และด้วยการนอนในมุ้ง ทายากันยุง ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอ การฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้เลือดออกในเด็ก และการไปและปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์

วัคซีนป้องกันโรคไข้เลือดออก ดีต่อเด็กอย่างไร?

การฉีดวัคซีนเปรียบเสมือนเป็นการสร้างเกราะภูมิคุ้มกัน โดยวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสเด็งกี สามารถป้องกันเชื้อไวรัสเด็งกีได้ถึง 100% จนถึงผู้ใหญ่อายุ 45 ปี แบ่งการฉีดเป็น 3 เข็ม ระยะห่างกัน 6 เดือน (0, 6, 12 เดือน มีประสิทธิภาพในการป้องกันโรคไข้เลือดออก 93% และลดอัตราการนอนโรงพยาบาลได้ 80% โดยประมาณ แนะนำให้ฉีดป้องกันในผู้ที่เคยติดเชื้อไวรัสเด็งกีมาก่อน (seropositive)

อย่างไรก็ตาม หากเด็กมีอาการไข้สูงลอยหลาย ๆ วัน ร่วมกับมีอาการปวดท้อง ท้องอืด เบื่ออาหาร ผู้ปกครองไม่ควรนิ่งนอนใจ ควรพาเด็กไปพบแพทย์เพื่อทำการตรวจวินิจฉัยที่ถูกต้อง เพราะหากล่าช้าเกินไปอาจเกิดอาการช็อกได้

พญ.ธิดารัตน์ แก้ว
R.THIDARAT KAEWN

.

ปรึกษาทุกปัญหาสุขภาพแบบออนไลน์
ไม่เสียค่าใช้จ่าย